PTUJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI

UREDNIŠTVO IN UPRAVA PTUJ, PREŠERNOVA 7 — TELEFON ŠTEV 156. ČEKOVNI RAČUN PRI NARODNI BANKI, PODRUŽNICA PTUJ, ŠTEV 643-T-206 UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK VRABL JOŽE ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA MARIBORSKA TISKARNA LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 din, ČETRTLETNA 100 DIN

Štev. 2 — Leto VII. PTUJ, 15. januarja 1954 Cena din 10.—

Letos bo v Ptuju III. okrajna gospodarska razstava

Glede na sklep Gospodarskega sveta pri OLO Ptuj, da se priredi letos v Ptuju III. okrajna gospodarska razstava, smo se obrnili na predsednika razstavnega odbora tov. Mirka Ogorelca z nekaj vprašanji. Tov. Mirko Ogorelec je povedal za bralce Ptujskega tednika o bodoči III. gospodarski razstavi sledeče:

»Ptujski okraj je imel doslej že dve okrajni gospodarski razstavi, od katerih je druga dosegla izreden uspeh, saj si jo je ogledalo nad 87.000 ljudi. Zaradi tega bi morala biti III., ki bo predvidoma v prvih septembrskih tednih, še bolj popolna in bi morala pokazati ne samo gospodarski napredek okraja, temveč tudi smernice nadaljnjega razvoja, predvsem v kmetijstvu.

Svet za gospodarstvo pri OLO Ptuj je že imenoval odbor za prireditev razstave, ki ima nalogo pričeti s pripravami za razstavo. Na prvi seji je ta odbor določil osnovne oblike III. razstave. Bilo je poudarjeno, da se naj deli obrtno-industrijski del, prikaz razvoja kulturno-prosvetnega delovanja ter kmetijski del.

Prvi del naj bi imel popolnoma trgovski značaj, torej ne bi bila prikazana samo kvaliteta proizvodnje, temveč bi naj razstava pomagala posameznim proizvodnim podjetjem in obratom do sklepanja naročil in pridobivanja odjemalcev. Zato bo obstajal v tem oddelku poseben biro za sklepanje pogodb in dajanje potrebnih informacij.

Kmetijski del bo razdeljen na vinogradniški, sadjarski, poljedelski in živinorejski oddelek.

Kar se trgovine in gostinstva tiče, sklicuje Trgovinska zbornica za ptujski okraj predstavnike trgovskih in gostinskih podjetij, ki bi naj v razstavnih dneh pokazali sposobnost trgovinskega in gostinskega kadra, kako naj se postreže gostom na najsodobnejši način.

Posebno pozornost bo treba polagati v dneh pred razstavo in med njo turizmu v ptujskem okraju, saj bo prav ta čas najbolj primeren, da bi pokazali tujim gostom lepoto posameznih predelov okraja.

Kulturno-prosvetno delo razstave nima samo naloge v razstavnih dneh organizirati raznih prosvetnih in športnih prireditev, temveč prikazati tudi zgodovinski razvoj kulture našega človeka od starih časov pa vse do danes.

Za vsako gospodarsko panogo, ki bo zastopana na razstavi bodo sestavljeni odbori strokovnjakov, ki jim bo poverjena izvršitev prevzetih nalog. Te vsekakor niso lahke ali male. Zato pa bo treba pritegniti vse, ki bi lahko s svojim strokovnim znanjem in organizacijsko sposobnostjo pomagali izvesti to delo tako, da bo III. okrajna razstava še boljša od II. in v ponos delovnim ljudem ptujskega okraja ter celotne naše socialistične skupnosti.

Tudi III. okrajna razstava bo v »Mladiki« ter na dosedanjih razstavnih prostorih, kjer bo tudi veseličnj del z raznimi privlačnimi posebnostmi,« je zaključil tov. Ogorelec.

Še o melioracijah v Gajevcih

V Ptujskem tedniku sem čital članek iz Gajevc, ki pravi, da so začeli v tamkajšnjem okolišu razmišljati o melioracijskih delih na parcelah, ki leže v območju odcepa nekdanje dravske struge.

Če si ogledamo prostor, kjer je potrebna melioracija, ugotovimo, da zavzema del Formina, Placarovc in še Muretince; pisec je omenil, da zavzema približno 150 ha površine. Zamočvirjene parcele na Forminu, Placarovcih in v spodnjem delu Gajevc bi lahko brez posebnih del rešili na ta način, da bi odstranili mlina, oziroma prepovedali zbiranje vode v jezu. Če posestnik mlina hoče še naprej mleti, naj si preuredi mlin na električni pogon, za kar so dane vse možnosti. Z odpravo zbiranja vode bi se talna voda znižala, s tem pa bi se že zboljšale parcele ob jezu, ki so se zaradi stalnega podtalnega staleža vode zamočvirile. V gornjem delu omenjene vodne struge pa je potrebno poglobiti in očistiti na nekaterih mestih strugo trave in trsja. Tudi drevje s svojimi koreninami zožuje vodno strugo ter zadržuje odtok vode. Na travnikih pa bi bilo treba izvesti drenažo z globokimi jarki, ki bi podtalno vodo znatno znižali, odvečno pa odvajali. V zadnjih letih se je podtalna voda v tem predelu precej znižala, kar jasno dokazujejo osušeni izviri pod vasema Gajevci in Placarovci.

Taka in podobna dela lahko rešujeta KZ in Ob LO sama, ker imajo višji forumi drugo nujnejše delo ter se v taka z lastnimi silami izvedljiva dela ne morejo spuščati. S prepričevanjem posameznikov, dobro voljo in znosnimi stroški se dajo taka dela lahko izvesti v kratkem času. Jasno pa je, da se bodo našli ljudje, ki bodo to koristno zamisel kritizirali ter zavirali njeno izvršitev. Take in podobne neutemeljene kritike, ki izvirajo iz samega koristoljubja je treba preiti ter začeti pripravljati teren za melioracijo. Prvi predpogoj nadaljnjega dela pa je prepoved nabiranja vode, kajti šele potem so umestna nadaljnja dela.

KZ in Obč. LO tega območja sta sposobna izvesti to delo brez višjih forumov. Ne glede na odločitve iz Ptuja se delo lahko začne čim prej, da bi tem prej lahko želi tudi njegove uspehe.

KJ.

★

Zahvala mariborskim delovnim kolektivom

Društvo prijateljev mladine v Ptuju izreka javno zahvalo odbornikom Mestnega Ljudskega odbora v Mariboru, da so določili 500.000 din za obdaritev potrebnih učencev haloških šol. Za ta denar smo nabavili po znižanih cenah razno tekstilno blago v kosih in ostankih pri Mariborski tekstilni tovarni, Tvornici in tkalnici Maribor-Studenci ter pri Tovarni čevljev 93 parov solidnih visokih čevljev. Nabavljeno blago smo razdelili sledečim šolam: Podlehnik, Leskovec, Cirkulane, Zavrč, Rodni vrh, Ptujska gora, Makole, Stoperce, Žetale in Videm. Prav je, da gospodarsko močnejši okraji in delovni kolektivi naklonijo sadove svojega dela tudi šibkejšim krajem ter tako uresničujejo načelo socialistične pomoči. Upamo, da bodo to načelo upoštevali tudi v bodoče in našli čim več posnemalcev.

K razdelitvam, ki so bile na omenjenih šolah 14. in 15. januarja so bili povabljeni tudi zastopniki Mestnega ljudskega odbora Maribor.

★

V SRBIJI ŠE VEDNO VELIKI SNEŽNI ZAMETI

Iz uprave za ceste v Srbiji sporočajo, da je zaradi velikih snežnih zametov v mnogih krajih promet z motornimi vozili onemogočen. Tudi včeraj je v Srbiji močno snežilo. Na mnogih cestah so morali promet popolnoma ustaviti. Železniški promet je po vsej državi normalen, razen na ozkotirni železnici Gostivar—Ohrid, po kateri vlaki ež kakih 10 dni ne vozijo.

Zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč je predaval v Ptuju

V soboto 9. januarja t. l. je predaval v Ptuju o delu in uspehih OZN zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč.

Za njegovo predavanje je bilo med Ptujčani veliko zanimanje, saj so napolnili dvorano in ga pozorno poslušali nad 2 uri, čeprav je bilo predavanje zvečer.

Njegova tolmačenja o velikem vplivu OZN na celotni družbeni razvoj v svetu in o aktivnem sodelovanju Jugoslavije v OZN je bilo toliko zanimiveje poslušati, ker je v ta tolmačenja vnesel vrsto svojih vtisov s srečanj z vodilnimi ljudmi inozemskih socialističnih organizacij ter z inozemskimi znanstvenimi delavci-socialisti.

Vsakemu udeležencu tega predavanja je ostalo mnogo tvarine za razmišljanje o bodočem delu in uspehih OZN in naše politike v skladu z načeli OZN.

★

V nedeljo prične v Ptuju padalski „A" tečaj!

Na pobudo letalskega društva »Žarko Majcen« iz Maribora je organiziral Mestni komite mladine v Ptuju prvič po osvoboditvi padalski A tečaj. Do sedaj se je za tečaj prijavilo nad 80 mladincev.

Tečaj prične v nedeljo, 17. januarja 1954, ob 8. uri zjutraj v prostorih vajeniške šole. Predavatelji bodo iz letalskega društva iz Maribora.

Prosimo mladino, ki želi obiskovati tečaj, da se v nedeljo sigurno udeleži prvega zbora.

Mladina, odloči se in vstopi v vrste tečajnikov za bodoče ponosne in hrabre Titove padalce.

Zvezni poslanec tov. Jože Potrč na Polenšaku

Demokracija ni samo svoboda, je tudi odgovornost

Med občani na Polenšaku je počila novica: »Ljudski poslanec, tisti, ki odhaja v Beograd, ki ima glas v zvezni skupščini in govori z maršalom Titom, bo prišel k nam.«

10. januarja so navreli v šolsko poslopje in do zadnjega kotička napolnili največjo šolsko sobo. Množica vaščanov, ki so se zgrnili iz 11 razkropljenih vasi, in zimski šopek manjših pionirjev so voljenega poslanca toplo pozdravljali.

Tov. zvezni poslanec — sin Slovenskih goric — je v prijetno razumljivem govoru prehodil obdobje tistih uspehov ljudske oblasti, ki je mnogim poslancem naložila odgovorne naloge, delavskim svetom dolžnost samoupravljanja in vplivanja na tržne cene, kmetiškim proizvajalcem in viničarjem pa soodgovornost pri gospodarjenju. Resna izvajanja so podprla veliko resnico, da demokracija ni samo svoboda, ampak tudi odgovornost. Da bodo delovni ljudje kos odgovornim nalogam samoupravljanja in gospodarjenja, se morajo učiti in vzgajati, ker edino z znanjem in s socialistično moralo prevzetim srcem bodo zmogli tisti način življenja, ki noče izkoriščati sočloveka.

Tov. zvezni poslanec je odgovoril na pereče vprašanje srednjih kmetovalcev, katere močno pritiska visoka vzdrževalnina v bolnišnici. Kmetiško delo je izpostavljeno mnogim nezgodam in skoraj ni hiše, ki ne bi po večkrat potrebovala zdravniške pomoči v bolnišnici. Prijaznemu pojasnilu, da je prav to težka zadeva vseh srednjih kmetov širom Jugoslavije in da se zato že zbira gradivo za novo uredbo, ki bo pomagala srednjemu kmetiškemu stanu, so bili poslušalci hvaležni. Pritrdili so tovarišu zveznemu poslancu, da sta pravilno varčevanje in pravilno razdeljevanje dobrin podlaga dobremu in zadovoljnemu življenju državljanov. Po resnici je tudi poudaril, da delavci oblačijo ljudstvo, kmetje pa človeštvu pridelujejo hrano. Zato po vseh človečanskih pravicah tudi kmetiškemu človeku pripada znosna in primerna vzdrževalnina v bolnišnicah.

Zbrani občani so iznesli tudi zadevo pričete elektrifikacije in dograditev gasilskega doma, kar je oboje prvenstvenega pomena za naš kraj. Dober nasvet, naj se v tej zadevi obrnejo na Okrajni ljudski odbor in na tovariša republiškega poslanca, so zadovoljno sprejeli.

Prebivalci občine Polenšak se tovarišu zveznemu poslancu najlepše zahvaljujejo za prijazen obisk in koristna pojasnila, tovariša republiškega poslanca pa iskreno vabijo, naj jih po možnosti tudi kmalu obišče.

—i.

Sestal se je novo izvoljeni mestni komite ptujske mladine

V nedeljo, 13. decembra, je ptujska mladina iz svoje sredine izvolila nov petnajst članski komite ljudske mladine, ki ga sestavljajo: Bagar Feliks, Voljč Majda, Vajsbaher Fredi, Habjanič Ivo, Vrbnjak Jožica, Hauber Bruno, Pogeljšek Zvonko, Sedlašek Tone, Jabolčnik Anica, Junger Slavko, Vrabič Tone, Cetl Franc, Bombek Ivo, Purg Vlado in Cestnik Janko. Za predsednika je bil izvoljen ponovno tov. Bagar Feliks, član Centralnega komiteja LMS, za sekretarja pa je bila izvoljena tov. Voljč Majda.

Na svoji prvi seji 10. januarja so obširno razpravljali o sklepih konference in o bodočih nalogah mladine. Med najvažnejše sklepe, ki jih je nato sprejel komite, je sklep o pripravah za mladinski teden v počastitev rojstnega dneva tovariša Tita. Mladina bo skozi zimsko in pomladno obdobje v organizacijah marljivo pripravljala pester program za Maršalov praznik.

Mnogo je bilo govora o mladini, ki je izven organizacije. V ta namen bo ustanovljena nova osnovna mladinska organizacija »Center« za mladino zaposleno v gostinskih obratih, obrtniško mladino in mladino pošte, banke in drugih ustanov, kjer mladina ni povezana v svojih organizacijah. Mladinski predstavniki bodo obiskali seminarje SZDL, v začetku februarja pa prične z delom mladinska univerza, ki bo pripravila več predavanj.

Med razgovorom je bila izražena želja, naj se v Ptuju organizirata za mladinke kuharski in šiviljski tečaj, za kar je med mladinkami veliko zanimanje. Kaže, da jim bo tudi ta želja izpolnjena, saj bodo organizacije naših žena prav gotovo z veseljem podprle to željo in pripravile tak tečaj v Ptuju.

Pospešeno sodelovanje z enotami naše Ljudske armade se bo izražalo v raznih medsebojnih temkovanjih v šahu, strelstvu in drugih panogah športa. Mladina bo pripravila tudi program in z njim razveselila vojake ptujske garnizije z željo, da bi tudi društva iz Ptuja večkrat obiskala vojaške enote s prireditvami. Z delom bomo najbolj utrjevali bratstvo in enotnost naših narodov, Armade in ljudstva.

ljudstva.

Ob prvem sestanku sem imel vtis, da se je ptujska mladina resno lotila dela in da je konferenca izvolila revolucionaren, borben in deloven mestni komite ptujske mladine.

r. S.

— — —

Novourejeni otroški oddelek v ptujski bolnišnici bo imel 25 postelj več

V zgotovljenem prizidku ptujske bolnišnice je na novo urejen ginekološki oddelek. V njem je zraven porodniškega oddelka naše: svoje primerno mesto tudi otroški oddelek, ki bo tudi na novo opremljen. Novi otroški oddelek je za 25 postelj večji od prejšnjega. Ta oddelek bo dokončno urejen šele, ko bo primerno opremljen, kar pa je odvisno od nad 3 milijonskega investicijskega kredita, za katerega se poteguje uprava bolnišnice ob upravičenem pričakovanju, da bo našla zanj na merodajnih mestih primerno razumevanje.

ZADNJE DNI PO SVETU

PREDSEDNIK TITO BO OBISKAL TURČIJO

Nedavno sporočilo, da bo predsednik Tito tekom letošnjega polletja obiskal Turčijo je naletelo v tej državi na živahne komentarje. Ob tej priliki poudarjajo, da bo ta obisk še bolj utrdil sodelovanje miroljubnih sil na Balkanu, ki mu Jugoslavija, Turčija in Grčija pripisujejo tolikšen pomen.

Čim bolj se približuje 25. januar, tem več je ugibanj, kako se bo začela, potekala, in s kakšnimi uspehi se bo zaključila

BERLINSKA KONFERENCA

Da bi osvetlili, kako različne poglede imajo velike sile že samo na čisto zunanje in nevažne faktorje okrog te konference, naj povemo, da se poveljniki okupacijskih con Nemčije ves ta čas ne morejo sporazumeti o zgradbi, v kateri naj bi bila konferenca ter drugih, prav tako malo važnih tozadevnih vprašanjih. Nasprotno temu pa se Nemci prav dobro zavedajo, da gre to pot resno za njihovo kožo, da se bo tokrat odločilo, ali vsaj začelo končno odločati o njihovem mestu v krogu evropskih narodov in na svetu sploh. Glede na to ni odveč opozoriti na glasove o predlogih v zahodnonemškem parlamentu o potrebi, da se »vzpostavi vojaška suverenost Zahodne Nemčije« še pred berlinsko konferenco, s čimer bi se »vsaj nekoliko« poskušalo koga izmed udeležencev konference »postaviti pred izvršeno dejstvo«. Da so bili Nemci v svoji zgodovini često naklonjeni takšni politiki ni nobena skrivnost, prav tako pa tudi ne to, da v Franciji na takšno politiko in sploh politiko oboroževanja Nemčije reagirajo odklonilno.

ZASTOJ NA KOREJI

Korejska »zadeva« še vedno ni pri kraju. Pogajanja okrog priprav za konferenco, ki naj bi uredila položaj na Koreji in na Daljnem vzhodu sploh so bila pred nedavnim prekinjena. Med tem pa se vedno bolj bliža dan — 22. januar — ko bodo, kot je to bilo določeno s pogodbo o premirju, izpustili ujetnike — Kitajce in Severnokorejce — ker zastopnikom severnega poveljstva ni uspelo prepričati jih o potrebi povratka v domovino.

Osvoboditev teh ujetnikov pa povzroča hudo krj pri kitajskem in severnokorejskem poveljstvu, ki ima seveda tudi svoje vzroke. Po nekih vesteh bodo sedaj še ujete Kitajce prepeljali na Formozo, kjer naj bi okrepili Čangkajškovo armado, ki se baje tudi pripravlja na pohod na celino. Od končne pomiritve na Daljnem vzhodu smo torej še zelo daleč.

V ITALIJI ŠE VEDNO VLADNA KRIZA

Dosedanji ministrski predsednik Pella bo ostal v spominu našega ljudstva kot človek, ki je prignal tržaško vprašanje s svojim izsiljevanjem do vrhunca. Pri zaveznikih je dosegel razumevanje za to z motivacijo »da se njegova vlada in sploh sedanji režim v Italiji ne bo mogel obdržati, če Italija ne dobi Trsta«. Priznati je treba, da je v neki meri uspel. Toda samo v neki meri, ker se njegova vlada res ni mogla dolgo držati in je padla tudi brez tega, da Trst ni bil priključen Italiji. S tem je bilo italijansko izsiljevanje postavljeno javno pred vsem svetom na laž, v jasni luči pa se je pokazalo, da je nestabilnosti vlad in režima v Italiji krivo obupno notranje politično stanje. Brezposelnost in beda, strahotna zaostajost in drugi znaki srednjega veka v južni Italiji so dejstva, ki ogrožajo parlamentarni način državne ureditve.

Pella je torej moral iti, da bi prepustil svoje mesto Fanfaniju, ki poskuša sedaj sestaviti novo vlado. Glede njegovega poskusa pa je slišati tudi precej skeptične glasove, ki govore o tem, da bo Demokristjanska stranka le s težavo spravila na noge kabinet vsaj delne stabilnosti.

Za politično življenje v Italiji je značilno še to, da so pred poveritvijo mandata Fanfaniju vprašali za mnenje ameriško veleposlanico Claro Luce, ki se je prav z namenom posredovati ob italijanski vladni krizi vrnila na vrat na nos iz Washingtona v Rim. Ta se je sicer zavzela za Pello, toda »barometer v parlamentu« je nakazoval drugi izhod. Temu se pa ni dalo izogniti.

Novi predpisi

Od letošnjega 1. januarja veljajo mnogi novi gospodarski predpisi, ki jih lahko razdelimo **v dve skupini.**

V prvo skupino lahko prištevamo predpise, ki jih že izvajajo gospodarske organizacije ne glede na to, kake spremembe vnašajo ti predpisi v obstoječi način finančnega poslovanja, v kalkulacije, v obstoječo smer komercialnega poslovanja, v organiziranje in združevanje podjetij. V to skupino štejemo pred vsem **začasne** predpise, ki predpisujejo določene gospodarske ukrepe in planske instrumente, ki bodo veljavni do uzakonitve družbenega plana za leto 1954, pa tudi vrsto organizacijskih uredb, knjigovodskih predpisov itd.

V drugo skupino pa spadajo predpisi, ki jih še ni mogoče direktno izvajati, ker še ne vsebujejo konkretnih in kvantitativnih instrumentov, ki jih bodo vsebovali predpisi in odloki republiških organov in okrajnih ljudskih odborov. Ne morejo pa se še izvajati tudi tisti predpisi, ki so vezani na posebna navodila zveznih sekretariatov, Narodne banke, republiških organov odnosno okrajnih ljudskih odborov. Iz skupine je najvažnejši predpis **o republiškem davku na dohodek gospodarskih podjetij** in o drugih oblikah obdavčevanja, ki jih predpisujejo republike. **Zelo važen je odlok o udeležbi podjetja na dobičku kot tudi o delu dobička, ki ga je mogoče uporabiti za povišanje plačnega fonda.** Te predpise morajo izdati okrajni ljudski odbori.

Kalkulacija podjetij je enotna. Kolikor podjetja ne razpolagajo z vsemi elementi za popolno kalkulacijo, med katere spadajo tudi elementi razdelitve dobička, ne bodo imela jasne slike o svojem delu, o tem, s čimer razpolagajo, kakor tudi ne o možnostih za razvoj produkcije tekom tega leta. Glede na to je prva naloga republiških organov in okrajnih ljudskih odborov izdati predpise, ki bodo omogočili podjetjem razjasniti obveznosti napram skupnosti, možnosti izplačevanja članov kolektiva in ugotoviti, s katerimi sredstvi lahko samostojno razpolagajo.

Številni na novo izdani predpisi so v osnovi izmenjali doslej veljavne instrumente in operativne proporce, in na drugačen način rešujejo konkretni odnos podjetij do skupnosti in do tržišča ter zahtevajo, da bo v podjetjih potrebno skrbeti zlasti za pravilno finančno poslovanje. Obveznosti do skupnosti bo potrebno pravočasno izpolnjevati v predpisanih rokih.

Razumljivo je, da se bomo srečevali s težavami v zvezi z novimi predpisi o enotnem knjigovodstvu. Tekom januarja bo potrebno dobro prijeti za delo in izdelati zaključni račun za 1953. leto ter vskladiti poslovanje z novimi predpisi.

Vprašanje **kontinuitete prometa** so novi predpisi rešili zelo enostavno. Tozadevno ni treba pričakovati nikakih težav. Prejšnje čakanje na spremenjene cene, čakanje na določitev stopnje akumulacije in fondov in podobne ovire odpadejo, obratno pa bo s temi novimi predpisi prišlo do oživitve prometa z artikli, kjer je prej promet zaostajal zaradi previsoke stopnje akumulacije in fondov ali zaradi velikih razlik v ceni istovrstnih artiklov vsled različnih stopenj akumulacije in fondov.

Prodajna cena proizvodov industrije in rudarstva vsebuje dobiček, ki v svojem največjem delu ni naprej fiksiran, temveč je odvisen od višine prodajne cene. To kaže, da ni nevarnosti za ovirani promet temveč ravno možnost, da promet oživi.

Kažejo se sicer določeni simptomi neskladnosti in težave v nekaterih vejah ali artiklih glede prometa, vendar te težave niso večjega pomena in bodo s pojasnili predpisov prej ali slej odpravljene, zlasti pa zato, ker se povsod resno lotevajo uresničevanja določb novih predpisov.

P-p.

O čem pišejo

SLOVENSKI Poročevalec

Dvomi, težave, razmišljanje in obnašanje malomeščana — X. Stane Kavčič. (Št. 5/54.)

*

Spomladanski velesejem v Zagrebu bo letos od 5. do 14. marca, ki bo velika revija naše industrij, proizvodnje in trgovine, na katerem bo mogoče videti okrog 300 novih izdelkov naše industrije.

*

Do objave novih predpisov o popustu delavcev in nameščencev za čas letnega dopusta v gostinskih podjetjih ostanejo v veljavi tozadevni predpisi iz leta 1953, in sicer samo za planinske, kopališke in primorske turistične kraje, ki jih je kot take razglasil republiški državni sekretariat za gospodarstvo (Štev. 7/54).

*

Komunist danes. Nekaj vprašanj iz življenja organizacij ZKJ. France Perovšek. (Štev. 7/54).

*

Uredba o upravljanju stanovanjskih hiš, ki jo je izdal Zvezni izvršni svet. (Štev. 9/54).

V sredo, 20. januarja 1953, ob 10. uri, bo v prostorih Ljudske skupščine LRS v Ljubljani na Trgu revolucije I. seja Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS. (Štev. 9/54).

*

Drugi kongres Ljudske tehnike Jugoslavije bo 30. in 31. januarja 1954 v Sarajevu z razpravo o delu organizacije v zadnjih štirih letih. Verjetno bo prišlo na tem kongresu do preimenovanja LT v Zvezo za tehnično vzgojo. (Štev. 9/54).

*

Spremenjena uredba o nazivih in plačah uslužbencev v prosvetno znanstveni stroki omogoča avtomatično napredovanje do zaključenega razreda v vseh nazivih prosvetno znanstvene stroke. Učitelji in profesorji srednje šole in uslužbenci nekaterih drugih nazivov, ki so bili upokojeni po 1. oktobru 1947, bodo ponovno prevedeni. (Št. 10/54).

GOSPODARSKI VESTNIK

V zvezi z novimi predpisi o deviznih obračunskih mestih bodo na deviznih obračunskih mestih redni in posebni sestanki.

Redni sestanki so vsak ponedeljek, sredo in petek. Na njih se opravljajo vsi nakupi in prodaja deviz izven predpisa, da se opravljajo na posebnih sestankih.

Posebni sestanki so obvezni vsaj dvakrat mesečno, po potrebi pa tudi večkrat. Prvi tak sestanek je bil na deviznem obračunskem mestu v Ljubljani 12 januarja.

Na posebnih sestankih je lahko prodajalec deviz samo Narodna banka, na rednih sestankih pa so lahko prodajalci in kupci tako gospodarska podjetja kot Narodna banka, družbene organizacije itd. (Štev. 3—9. januar 1954).

*

Po sklepu Trgovinske zbornice za LRS bo ustanovljen enoletni abiturientski tečaj in dvoletna šola za trgovske poslovodje. Tako bo odpravljeno pomanjkanje dobro kvalificiranega kadra v trgovskih podjetjih. Sedanji sistem srednjega šolstva pa tudi ekonomska fakulteta ne daje takih kadrov, katerih občutno primanjkuje v trgovskih podjetjih (Štev. 3/54).

*

Revizijsko tehnični zavod v Ljubljani je ustanovil »Knjigovodski biro«, ki bo opravljal po dogovoru za podjetja vse posle finančne narave: knjigovodstvo, bančne posle, finančna poročila, izterjevanje dolžnikov, plačevanje obveznosti in dejanje pojasnil ter intervencij pri pristojnih finančnih organih. Tozadevne dogovore sklepa Revizijsko tehnični zavod v Ljubljani (Štev. 3/54).

*

V torek in sredo, 19. in 20. januarja 1954, bo v Ljubljani sestanek predavateljev vajenskih šol v zvezi s predlogom novega učnega načrta za vajenske šole s poudarkom na praktične predmete (Štev. 3/54).

VEČER

V sredo, 27. januarja tega leta se bo v Beogradu zopet sestal jugoslovanski parlament in izvolil predsednika republike in Zvezni izvršni svet. Na tej seji bo na dnevnem redu poslovnik za oba doma in za plenarna zasedanja skupščine pa tudi volitve posameznih stalnih skupščinskih odborov kot so odbor za gospodarstvo, za zunanjo politiko itd. (Št. 4/54.)

*

Do 20. januarja t. l. bo sprejemala Narodna banka zahteve po investicijskem kreditu iz splošnega investicijskega sklada, ki je potreben za dograditev gospodarskih investicijskih objektov, ki so jih že prej začeli graditi, letos pa želijo nadaljevati z graditvijo. Izjemoma veljajo ti krediti tudi za graditev investicijskih objektov za napredek kmetijstva, mlinov, silosov, hladilnic in klavnic ter za graditev pomorskih ladij.

Uničeni milijoni

Pred nedavnim sem obiskal sorodnika v Zdravilišču za tuberkulozne v Ormožu in sem tam opazil zraven številnih dobrih strani tudi nekaj škodljivih.

V času južine ob 10. uri mi ni ugajalo da so šli moški na dvorišče kadit. Smatram, da se še doslej nikomur ni posrečilo dokazati da tuberkuloznim bolnikom koristi kajenje. Tega verjetno v bolnici ne podpirajo, pač pa je kriva popustljivost, da prepoved kajenja ne zaleže. Mala sključena ženica se sicer tudi toliko ne ozira na bolnike in njihovo zdravljenje kot na svoj »kšeft« s steklenicami vina in žganja, ki jih dnevno prinaša k zdravilišču in jih prodaja bolnikom.

O vsem tem sem razmišljal tudi po odhodu iz zdravilišča in se mi le zdi, da povzročajo take nepravilnosti naši skupnosti precej škode. Proces zdravljenja počasneje napreduje, uspeh ob takih pogojih niti ni siguren in kljub temu žrtvuje družba v borbi za izkoreninjenje tuberkuloze milijonske vsote. Take pojave je mogoče omejiti s potrebnim pojasnjevanjem bolnikom, ki se morajo sami najbolj boriti, da ne bodo žrtve te zavratne bolezni. Opozorilo na to jih ne bi smelo vznemirjati, saj si gotovo sami, pa tudi mi vsi skupaj želimo, da bi bilo čimveč naših delovnih ljudi zdravih. Ne vem sicer, kako je glede tega v drugih zdravliščih, vendar mislim, da je strože in da tam prodajalci vina in žganja nimajo dostopa.

Ob današnjih pogojih in možnostih zdravljenja tuberkuloze je težko opravičevati malodušnost bolnika, ki skadi dnevno do 40 cigaret Drava in ki popije dnevno večjo količino vina, ko pa je nešteto disciplineranih bolnikov ozdravelo, ker so zaupali v prizadevanje zdravnikov in v moč zdravil zlasti pa v svojo voljo in željo po ozdravljenju. Pri takem bolniku, ki vsega ne upošteva, je po mojem mnenju zaman velika družbena žrtev plačevanje po 750 din za oskrbni dan v zdravilišču, kar znese pri polletnem zdravljenju 135.000 din, ki jih v tem času težko prigospodarita tudi najmarljivejši delavec in kmet.

Po tem, kar sem opazil takrat v Ormožu sklepam, da gredo ob številnih podobnih primerih v zgubo milijoni skrbno prigospodarjenih denarnih sredstev in da izkoreninjanje tuberkuloze ne more tako napredovati kot je to želja vsega našega ljudstva in ljudske oblasti.

Dopisujte v „Ptujski tednik“

Otroci so imeli veselo novoletno praznovanje

Društvo prijateljev mladine v Ptuju smatra kot prijetno dolžnost, da se v imenu naših otrok javno zahvali vsem delovnim kolektivom in tudi posameznikom, ki so kakorkoli — s prispevki ali z delom — pripomogli ali omogočili praznovanje novoletne jelke.

Pri ureditvi novoletnega sejma so sodelovala s paviljoni podjetja »Preskrba«, »Izbira«, Pekarne in slaščičarne »Drava«, OZZ, Kavarna Evropa, ter slaščičarji Redjepović, Puž in Mernik. Razsvetljavo so oskrbeli DES in Elektroobrat, smreke je dala Gozdna uprava, oder Gradbeno podjetje »Drava«; ozvočenje Radiocenter, skupino dedka Mraza pa so organizirali člani »Svobode«. Pozabiti ne smemo tudi delavcev mestnih komunalnih podjetij, ki so pridno pomagali. Za pogostitev otrok v obeh osnovnih šolah, nižji gimnaziji in vrtcu so poskrbeli trgovski podjetji »Preskrba« in »Izbira«, Okrajni mlini, »Petovia« s sadnim sokom, »Mlekopromet« in »Drava«. Terenske sekcije Društva prijateljev mladine so zbirale prostovoljne prispevke, ki so znesli (brez podjetij in obrtnih ustanov) 46.224.— dinarjev.

Ko se iskreno zahvaljujemo vsem sodelujočim se nam zdi potrebno poudariti nekatera dejstva, da bi naša javnost objektivneje presojala vso prireditev. Z letošnjim letom smo prekinili z dosedanjo tradicijo terenskih prireditev in obdaritev otrok, držeč se sklepa in navodil glavnega odbora Društva prijateljev mladine, da naj bodo težišče proslav kulturne prireditve in javne manifestacije, medtem ko bi naj bile individualne obdaritve stvar družine in staršev. Tako smo pripravili brezplačne predstave lutkovnega odra, ozkega filma in gledališko predstavo »Jurček«. Značilno pa je, da nekaj naših ljudi sploh ne ceni teh **kulturnih užitkov**, ki smo jih skušali nuditi mladini in ne vemo, če bo dobro, ako bodo v tem smislu vzgajali tudi svoje otroke. Dalje valijo mnogi vso krivdo za surovo obnašanje, prerivanje itd. na sejmskem prostoru ob prihodu dedka Mraza na odbor društva, namesto da bi se vprašali če ni morda glavna krivda teh pojavov le v nezadostni ali celo nepravilni vzgoji v naših družinah. Kaj pravite k dejstvu, da so neznanci pokradli in uničili za ca. 9000 dinarjev raznih žarnic, žice, stikal itd.? Najkomodnejši je seveda očitek: prav vam je, kaj pa prirejate stvari zunaj! Težje, toda resnično uspešno je pa le spoznanje, da se bo morala vsa naša skupnost bolj pobrigati za dvig socialistične morale in iskati najboljših načinov za vzgojo mladine in odraslih.

Res je, da so ljudje upravičeno kritizirali prepozen prihod dedka Mraza, premalo kontrolo pri predstavah, toda kritizirati vse povprek in sploh vso krivdo za zgoraj omenjene pojave valiti na odbor, je pa, milo rečeno, neobjektivno in zelo površno.

Novoletno praznovanje je za nami. Pridobili smo mnogo izkušenj za drugo leto, da bomo te nepravilnosti odpravili in našim otrokom še bolj približali novoletno jelko. Vse pa, ki so naknadno toliko prigovarjali in kritizirali, vljudno vabimo, naj prihodnjič pomagajo z nasveti in z delom, ker je treba za organizacijo podobnih prireditev mnogo požrtvovalnega dela, ki se od strani ne vidi in zato navadno ne upošteva.

Kmetijske zadruge in razni tečaji

Pred nedavnim je bilo na seji upravega odbora OZZ v Ptuju v obravnavi vprašanje deleža kulturno-prosvetnih svetov Kmetijskih zadrug pri zimskem izobraževalnem delu, ki so ga organizirale ponekod organizacije SZDL, šole in RK. Nekatere Kmetijske zadruge imajo namreč v svojem proračunu fond za kulturo in prosveto, ki pa ga povsod ne znajo kulturno-prosvetni sveti pravilno uporabiti. Izkušnje KZ Stoperce in drugih Kmetijskih zadrug iz lanskega leta potrjujejo, da je med članstvom KZ in ostalim ljudstvom veliko zanimanje za strokovno literaturo z bogatimi izkušnjami in nasveti iz vinogradništva, živinoreje, sadjarstva itd. Kulturno-prosvetni sveti bi morali čez zimo razdeljevati strokovne knjige in uspeh ne bi izostal. Ko je namreč KZ Stoperce na lanskoletnem občnem zboru razdeljevala knjige najboljšim članom kot nagrado, se je videlo, kako zaželene so strokovne knjige med našim ljudstvom. Nič manjše usluge ne bi storil ljudem kulturno-prosvetni svet, če bi ljudem razposojal knjige, ki bi sicer ostale last KZ. S tem bi bil viden delež KZ v skupnem prizadevanju vseh faktorjev po vaseh in občinah, ki skrbijo za to, da ljudem pozimi ni dolg čas. Mladina sicer hodi v tečaje in se tam izpopolnjuje, odrasli pa le ostajajo doma. Redki sestanki ne morejo nikomur posredovati znanja, ki si ga lahko vsakdo dan za dnem nabira iz knjig doma pri peči ali v zakurjeni sobi ob delavnikih ali v nedeljo, ko si pač vzame čas.

Na gornji seji je bilo največ debate o tem, da bi imeli kmetijski strokovnjaki dovolj dela v Kmetijsko-gospodarskih šolah po okraju, tečajih in seminarjih, kjer se zbira mladina in tudi odrasli, samo če bi organizatorji tečajev skupno s kulturno-prosvetnimi sveti Kmetijskih zadrug sporočili OZZ načrte predavanj ali vsaj željo, da želijo takega ali drugačnega strokovnjaka. Okrajna zadružna zveza je bila vedno pripravljena pomagati, kjer gre za izobraževanje ljudstva in za napredek v kmetijstvu s pomočjo svojih in tudi ostalih kmetijskih strokovnjakov v okraju in tudi s sredstvi, ki so ji za to na razpolago.

Verjetno bodo kulturno-prosvetni sveti pri KZ vsaj sedaj popravili, kar so doslej zamudili in storili svoje v prizadevanju SZDL za splošno in strokovno izpopolnjevanje ljudstva, ki dela v kmetijstvu. Njim je to najlaže, ker najbolj poznajo gospodarske želje in potrebe delovnih ljudi svojega področja.

Anketa o številu živine

Število živine v neki državi ali sploh na nekem področju ni samo odločilnega pomena za kmetijstvo dotične gospodarske enote temveč za celotno narodno gospodarstvo sploh. Iz tega razloga smo tudi imeli v Jugoslaviji v zadnjih letih popis živine vsako leto sredi meseca januarja. Ti popisi so imeli to dobro stran, da so dali točno sliko stanja živine, ne samo globalno, temveč tudi po posestnih skupinah, sektorjih lastništva itd. Imeli pa so eno slabo stran, da so bili zelo dragi. Za to delo je bilo treba vsako leto angažirati tisoče popisovalcev, jih opremiti s popisnim materialom itd., nato pa zbrani material urejati, da bi dobili končne rezultate. Vse to je napotilo naš Zvezni statistični urad, da je prekinil z dosedanjo prakso vsakoletnega popisovanja živine. Da pa bi kljub temu lahko razpolagal s tozadevnimi važnimi podatki, bo letos in v bodočih letih pridobival te podatke s pomočjo ankete, t. j. da bo popisal živino samo pri 1% gospodarstev, ter iz na tej podlagi dobljenih podatkov ugotovil čim točnejše število vse živine. (Anketa, kot je na pr. letošnje ugotavljanje števila živine, je kmetovalcem v naprednih državah sploh zelo znana stvar, ki se ji bodo morali navaditi tudi naši kmetovalci. V tujini vsako stvar ugotavljajo s pomočjo podobnih anket na pr. porabo umetnih gnojil ali električnega toka, mnenje o kakšni stvari, itd. itd. le da je tam tudi takšna anketa mnogo laže izvedljiva kakor pri nas, kjer ljudstvo temu še ni vajeno. Tam statistični urad razpošlje izbranim posameznikom vprašalne pole o poljubni stvari, ki jih te izpolnjene vrnejo. S tem pa je že material za anketo zbran.)

V ptujskem okraju bo izvedena anketa o številu živine s popisom pri 144 gospodarstvih v raznih predelih okraja. Posamezna gospodarstva, kjer se bo živina popisovala, je izžrebal republiški statistični urad. Popis bo zaradi tega moral biti tudi dejansko izveden pri določenem gospodarstvu ne pa pri sosedu, čeprav bi kdo imel kakšne tozadevne ugovore. Le na ta način bodo dobljeni podatki res tudi dali točno številčno sliko živine. Prav tako pa je važno, da gospodarstva dajo točne podatke ter dovolijo ogled živine v hlevih.

Nad anketo oziroma nad popisom bo izvedena tudi kontrola, ki bo zajela kakšnih 10% gospodarstev, ki bodo zajeta z anketo. Kontrola bo živino ponovno popisala, iz dobljenih razlik med obema popisoma pa bo ugotovljeno, kakšen vpliv imajo napake pri popisovanju na točnost rezultata.

Popisovalci živine bodo obiskali določena gospodarstva v dneh 16. in 17. t. m., popisovali pa bodo živino po stanju 15. januarja t. l.

Borba proti goveji tuberkulozi je skrb celotne družbe

Veterinarski znanstveni zavod Slovenije v Ljubljani je izdelal osnutek odločbe o organizaciji zatiranja goveje tuberkuloze v LRS in ga razposlal v diskusijo po okrajih Slovenije in seveda tudi ptujskemu okraju.

V osnutku odločbe je poudarjen glavni cilj — doseči v naši živinoreji zdrav govejí zarod s pravočasnim brezplačnim pregledovanjem, tuberkuliniziranjem, zdravljenjem ali zakolom bolne živine. V tem prizadevanju bodo sodelovale tudi občine, ki bodo vodile evidenco nad vso tuberkulinizirano in bolano govejo živino, enako pa tudi mlekarne, seveda na podlagi podatkov veterinarjev, ki bodo pregledali najprej govejo živino na področjih okraja, kjer je največ živine, seveda s prednostjo državnega in zadružnega sektorja, nato pa tudi privatnega sektorja. Pregledi bodo po hlevih in tudi na zbornih mestih. Za zakol določena živina bo zaklana v klavnici pod veterinarskim nadzorstvom. Za borbo proti goveji tuberkulozi bo morala biti v okrajnem proračunu primerna postavka, da potem pregledi res ne bodo odvisni od finančne zmogljivosti živinorejcev, temveč od družbenih sredstev, ki so namenjena za borbo za izkoreninjenje goveje tuberkuloze.

Kolikor okraji ne bodo dali predlogov za izpopolnitev osnutka, bo ta objavljen in bo odločba o organizaciji zatiranja goveje tuberkuloze veljala že od 1. januarja 1954 dalje.

Kratke iz zadružništva

Prihodnje dni januarja in februarja bodo v delavnikih in nedeljah občni zbori Kmetijskih zadrug, za katere je več priprav in tudi zanimanja kot je bilo prejšnja leta. Po teh pripravah se da sklepati, da letos ne bo občnega zbora KZ v okraju, kjer bi se ponavljale stare izkušnje in napake, ki nekaterim KZ lani niso bile v čast in ponos.

*

Vse KZ v ptujskem okraju so si lansko leto pomagale iz deficitov prejšnjih let in izkazujejo okrog 30 milijonov dobička. Ti dobički bodo porabljeni v korist napredka kmetijskega gospodarstva v okraju.

*

Okrajna zadružna zveza v Ptuju je nabavila za KZ in njene odseke za 300.000 din strokovne literature. Lepo število strokovnih knjig in brošur je bilo razdeljenih predsednikom KZ, ki so se v imenu zadrug udeležili posvetovanja predsednikov v torek 12. t. m. v dvorani OZZ v Ptuju.

*

Kljub raznim pripombam in kritikam o lanskih družabnostih po občnih zborih KZ bodo tudi letos občni zbori končali z družabno prireditvijo, ki ji ni namen v potrošnji visokih vsot za pogostitev, temveč v tovariški družabnosti, ob katerih pride do izraza veselje nad premaganimi težavami in doseženimi uspehi skupnega dela v okviru KZ ter zaupanje v uspehe bodočega skupnega prizadevanja za napredek našega kmetijstva.

*

Pred občnimi zbori KZ bodo še seje upravnih in nadzornih odborov, na katerih se bodo povsod temeljito pomenili o minulih izkušnjah, poročilih in tudi o predlogih za občni zbor, o katerih bo razprava in glasovanje. Teh sej se bodo udeležili člani upravnega odbora OZZ.

*

V zvezi z dobičkom KZ v letu 1953 bo na občnih zborih gotovo več zanimanja in predlogov za uporabo in razdelitev kot jih je bilo prejšnja leta, ko so člani KZ prepuščali rešitev tega vprašanja posameznikom iz upravnega odbora ali celo uslužbencem. Člani KZ se sedaj v mnogo večji meri zavedajo svojih pravic odločanja o razdelitvi dobička kot je to bilo lani ali prej.

*

Prejšnja leta je bilo le nekaj občnih zborov KZ, katerih so se udeležili zastopniki občine in množičnih organizacij v dokaz, da je zadružno gospodarstvo skrb vsega ljudstva v občini ali kraju in ne samo zadružnikov. Letos se tudi v tem oziru odraža napredek.

*

Zadružni dom v Litmerku še vedno čaka na nadaljevanje gradbenih del, da bi končno služil namenu in da material na njem ne bi več propadal, kot je doslej po zgraditvi. O tem domu bodo na občnem zboru razpravljali in tudi sprejeli ustrezni sklep.

*

V Ptuju bo od 19. do 23. I. tečaj žena zadružnic, ki bo pripomogel, da bo vsestranska aktivnost žena v KZ vidnejša in da bodo žene zadružnice zasedle v bodoče tudi v upravnih odborih odgovorna mesta.

*

Na pobudo OZZ Ptuj bo v Ptuju od 23. do 30. I. t. l. tečaj za poslovodje KZ, kar je potrebno glede na škodo, ki nastaja kmetijstvu zaradi tega, ker več poslovodij ne ve pri prodaji umetnih gnojil kmetovalcem razložiti uporabe in koristnosti takih gnojil. Poslovodje, ki se ne bodo udeležili tečaja in ki ne bodo pred posebno komisijo dokazali, da so sposobni za prodajo umetnih gnojil, ne bodo smeli prodajati umetnih gnojil.

*

V četrtek 21. t. m. bo v Ptuju enodnevni tečaj bikorejcev, ki bo pripomogel, da bodo bikorejci laže obladovali svoje delo

S PTUJSKE GORE

Prvi dan tega leta smo si krepko stiskali desnice in si želeli v njem mnogo sreče, napredka in zdravja. Nikdo ni nikogar vprašal, kaj si konkretno želi, ker se medsebojno poznamo in se tudi zavedamo naših skupnih želj.

Med prve največje želje ljudi, ki stanujejo in živijo na visokem hribu, spada gotovo želja po vodi, ki jo imamo globoko v grabi, za katero že imamo na vrhu hriba bazen (25 tisoč litrov), imamo tudi že električno napeljavo. Po vsem smo že zelo blizu, da bi si spravili s pomočjo centrifugalne črpalke in elektromotorja po vodovodnih ceveh vodo od izvirka v grabi do bazena na hribu, od tam pa dalje do hiš, v začetku vsaj do šole, zdravstvenega doma in gostišča, ki ga namerava urediti letovišče Borl.

Da bi iz teh želj nastala tudi resnica, imamo pripravljalni odbor za zgraditev vodovoda, pogodili smo se že z Vodovodno instalacijo v Ptuju, ki nam je izdelala proračun za nabavo motorne centrifugalne črpalke s kapaciteto 300 litrov v minuti in 75 m višinskega pritiska, za elektromotor 14.96 KS in potrebne vodovodne cevi, ki je pokazal, da bi rabili nad 1 milijon 635.000 din dolgoročnega investicijskega kredita. Od rezervoarja bi lahko položili 200 metrov cevi z 2 izlivkoma za javno potrošnjo, pozneje pa bi z vodovodom nadaljevali. Vsi smo za to navdušeni. Vodo bi dobili v javne ustanove in tudi v privatne hiše. To bi za nas vse res pomenilo srečo, napredek in zdravje.

Pripravljalni odbor za zgraditev vodovoda, občinski ljudski odbor in množične organizacije ter privatniki so za nabavo dolgoročnega investicijskega kredita. O tej naši želji bo nedvomno prej ali slej razpravljal okrajni gospodarski svet in nato tudi okrajna skupščina, od katerih pričakujemo vse razumevanje, oporo in pomoč.

Ll.

Ali ste že poravnali naročnino?

OD VSEPOVSOD

V Halozah posluje 12 mlečnih kuhinj

Nad 1300 šoloobveznih otrok iz Haloz prejema dnevno obrok hrane, ki jim ga pripravlja 12 mlečnih kuhinj v šolah haloškega predela. Te kuhinje ne pripravljajo otrokom samo mlečne hrane, po kateri imajo ime, temveč skrbijo v večini primerov za to, da dobijo šolski otroci, ki prihajajo od daleč v šolo, okusno in tečno južino, okusno belo kavo s kruhom, namaznim z marmelado, juho, žgance in zelje in podobno, odvisno pač od iznajdljivosti uprave in sredstev, ki so kuhinjam na razpolago.

Kuhinji v Cirkulanah in v Zetalah imata na skrbi največ otrok, potrebnih okrepčila.

Uspešno delo teh kuhinj pa je v skrbi učiteljic in kuharic, ki so z voljo in občutkom do otrok na delu in zaslužijo, zlasti učiteljice, ki opravljajo svoje naloge brezplačno, splošno priznanje. V Gruškovju kuha sama žena šolskega upravitelja. V Cirkulanah ima uspehe s kuhinjo tov. Zlata Lajmiš, v Zavrču pa tov. Vršič Konrad, ki si vsestransko prizadeva, da bi bilo otrokom obiskovanje šole čim prijetnejše. Priznanje pa zaslužijo tudi ostale kuhinje, ki sledijo zgledu imenovanih.

IZ MAKOL

Večkrat čitamo o stanovanjski stiski v Ptuju in drugod, pri tem pa mislimo, da je o njej potrebno razmisliti tudi v Makolah, kjer gradi hišice le nekaj družin, čeprav je več interesentov, ki bi se radi izkopali iz stanovanjske stiske z graditvijo lastnega doma.

Za večanje stanovanjskega fonda bi letos potrebovali najmanj 2 milijona din dolgoročnega posojila, pri tem pa še niso upoštevane potrebe za dograditev kulturne dvorane v zadružnem domu. Za to bi bilo potrebno zopet nad 3 milijone dinarjev.

Po mnenju prebivalstva lahko pomagata v teh potrebah občinski odbor in KZ, ki bi lahko najela kredit.

Kakor kaže, oba te predloge tudi upoštevata, zato se bosta potrudila gospodarskemu svetu pri OLO in okrajni skupščini utemeljiti nujnost po odobritvi potrebnih kreditov iz okrajnega proračuna za leto 1954.

IZ MARJETE na Dr. polju

Tukajšnja šola s 150 učenci se je rešila zunanjega neprijaznega lica. Otrokom in vaščanom se zdi sedaj bolj domača, še bolj pa bo, ko bo olepšana in prepleskana tudi njena notranjost. Pleskanje pred 6 leti je odslužilo. Seveda bo potrebno v bodoče šolo dopolniti še v marsičem. Letos bi bilo potrebno nabaviti nove table in nekaj učil, ki jih šola zelo pogreša pri pouku. Večkrat so v šoli razne prireditve, volitve in podobno, zato je šoli potrebna vsaj ena velika nova državna zastava.

To je le nekaj potreb, ki bi jih bilo potrebno letos upoštevati pri okrajnem proračunu. Vsota nad 250.000 bo zadoščala v glavnem za kurjavo (70.000), za vzdrževanje in čiščenje poslopja (50.000), za dopolnitev inventarja (40.000) ter manjše vsote za ostale potrebe, ki pri največjem varčevanju hitro dosežejo proračunsko vsoto.

Potrebno bi bilo, da bi šolske potrebe upoštevala tudi KZ, ki lahko s primerno vsoto vidno podpre prizadevanje učiteljskega kolektiva, da bi bila šola za otroke v času šolske obveznosti prijazen dom.

IZ JURŠINEC

Za tukajšnjo trsničarsko zadrugo se zelo zanima Inštitut za vinarstvo v Mariboru, zlasti pa za predloge tukajšnjih trsničarjev glede na priprave za novo trsničarsko kampanjo, ki bo letos.

Tukajšnji trsničarji so mnenja, da bi bilo potrebno novo trsničarsko kampanjo podpreti z ustanavljanjem le takih trsnic, ki bi zmogle nad 10.000 vloženih cepljenk z malim številom sort. Dosedanje izkušnje govorijo proti temu, da bi imeli manjše trsnice z mešanimi sortami. Vsaka trsnica bi morala tudi imeti svoj matičnjak, še boljše pa bi bilo ustanoviti centralni matičnjak, ki bi dobival le selekcionirani material.

Pri nedavnem posvetovanju tukajšnjih trsničarjev z zastopnikom Inštituta za vinarstvo iz Maribora, ki je prišel v Juršince, je bilo poudarjeno, da je potrebno dvigniti privatno trsničarstvo na raven državnega in zadružnega trsničarstva, če nočemo, da bi še dalje trpeli posledice slabih, malih ni nestrokovno usmerjenih trsnic.

IZ VIDMA

Nova cesta Šturmovec—Videm

Na pobudo vaškega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi iz Šturmovca nameravajo graditi novo občinsko cesto Videm—Šturmovec. Občinski odbor Videm kaže za to pobudo dokaj razumevanja in smisla. Vaščani so obljubili pomoč pri delu, ker so za cesto zelo navdušeni, ker bi pomenila bližnjico v Ptuj, ki bo za 1,5 km krajša od obstoječe ceste in bo velikega pomena zlasti v sili, ko je treba priti v vas z rešilnim, gasilskim ali zdravniškim avtom. Nekaj sredstev bo potrebnih za odplačilo parcel, ki bodo spremenjene v cesto. Razen treh so vsi ostali pripravljeni prepustiti del svoje zemlje za cestišče brez razlastitvenega postopka. Pričakujemo, da bomo našli za to občinsko cesto razumevanje tudi v Ptuju, kolikor gre za sredstva, ki jih sami ne zmoremo za to komunalno delo.

Ali bo res treba še bolj varčevati z lesom

Društvo inženirjev in tehnikov gozdne in lesne industrije in Združenje lesnoindustrijskih podjetij v Ljubljani sta sporazumno pripravili posvetovanje v gospodarstvu z lesom, ki bo 23. do 24. januarja t. l. (v soboto in nedeljo) v Celju. Na to posvetovanje je povabljen tudi zastopnik OLO Ptuj.

Na tem posvetovanju bodo obravnavali o gospodarstvu z lesom glede na raznovrstne potrošnike in glede na potrebo znižanja poseka lesa, kot ga narekuje perspektivna zmogljivost gozdov. O tem vprašanju bo na posvetovanju referat in diskusija. O vsebini referata so povabljeni obveščeni že z vabilom, enako pa tudi o 10 važnejših vprašanjih, o katerih se bo največ diskutiralo.

IZ JURŠINC

Za motorni prevozni park namerava KZ Juršinci zgraditi s sredstvi KZ novo strojno lopo kot prizidek na južni strani že obstoječega skladiščnega poslopja v Juršincih. V ta namen je že bil ogled na licu mesta in kaže, da bo ta predlog KZ naletel na vsestransko razumevanje članstva KZ zlasti glede na najbližjo ustanovitev novega okrajnega gospodarstva v Juršincih, ki bo prevzelo prejšnjo strojno lopo KZ za svoje potrebe.

IZ CIRKULAN

V nedeljo, 10. januarja 1954, je bil roditeljski sestanek za šolski okoliš Cirkulane. Udeležilo se ga je nad 200 ljudi. Potrebno se je bilo pomeniti o pomenu osemletnega šolanja, o kmetijskem tečaju, o tečaju RK, o šolskem odboru, o novoletni obdaritvi otrok ter o premestitvi učiteljice tov. Zlate Lajmiševe.

Upravitelj šole tov. Ivan Pucko je obrazložil pomen osemletnega obveznega šolanja glede na splošne potrebe po višji izobrazbi vsakega državljana, k čemer prispeva svoj delež že osnovna šola, kmetijsko gospodarska šola, tečaj RK, kuhinjski tečaj in podobno. Žal pa te potrebe nekateri starši nočejo uvideti in večkrat onemogočajo otrokom, da bi redno prihajali v šolo in tečaje. S splošnim odobravanjem je bil potrjen predlog o ustanovitvi kuharskega tečaja, ki ga bo podprla KZ Cirkulane. Glede na samoupravljanje tudi v prosveti je bil na tem sestanku izvoljen šolski svet, ki bo skrbel za šolske potrebe, za popravila šole in podobno.

Z veseljem so starši sprejeli vest, da so mariborske tovarne nabavile za Haloze precej blaga in čevljev, kar bo razdeljeno pomoči potrebnim otrokom. Izvoljenih je bilo več ljudi, ki bodo izdelali predloge za obdaritev otrok in ki bodo potem blago tudi razdelili.

Ker odhaja iz šole v Cirkulanah učiteljica tov. Zlata Lajmiš, ki si je znala z delom in pravilnim odnosom do haloških otrok in do haloškega ljudstva pridobiti zaupanje mladine in odraslih, sta se ji na sestanku upravitelj šole tov. Ivan Pucko in predsednik občine v imenu vseh zahvalila za vso požrtvovalnost ter ji želela na novem službenem mestu še mnogo novih uspehov.

Pred koncem sestanka se je še oglasila predsednica občinskega odbora RK in podčrtala važnost organizacije RK in spomnila članstvo na plačilo članarine.

Sestanek je v celoti uspel. Vsi navzoči so pozorno poslušali vsakogar, ki se je oglasil k besedi in so tako dokazali, da se zanimajo za vsa vprašanja, ki jih sproti rešujeta šola in dom.

TF.

IZ PTUJA

Za prehrano ptičev so bile v zadnjem času v ptujskem parku nastavljene 4 krmilnice, ki so jih izdelali otroci iz Mladike po nasvetu učiteljice ročnih del tov. Izlakarjeve. V nekaj dneh ni bilo več nobene. Tako početje kaže res na skrajno pomanjkanje čuta do ureditve ptujskega parka, kjer je težko ohraniti, kar dobrosrčni ljudje pripravijo.

Potrebno je, da o tem spregovorijo starši s svojimi otroki in tudi šole in dajo pobudo, da bo teh krmilnic dovolj.

*

Delavski svet trgovskega podjetja OZZ »Odkup živine« je sklenil podpreti akcijo za zgraditev spomenika heroju Jožetu Lacku v Ptuju s tem, da bo tekom 6 mesecev vsak čaln kolektiva prispeval v fond za postavitev spomenika po 100 din od mesečne plače.

Zgled za tako akcijo je dal že lansko leto kolektiv trgovskega podjetja »Preskrba« v Ptuju, pri katerem so člani delovnega kolektiva prispevali vsakomesečno od svoje plače po 100 din v fond za zgraditev Kulturnega doma Jože Lacko v Ptuju.

Kaže, da bo temu hvaležnemu zgledu imenovanih podjetij sledilo še več kolektivov v Ptuju in okraju in da bo letos končno tudi prišlo do postavitve dvorane in spomenika.

*

Veljavno od 1. januarja t. l. bo zaračunan oskrbni dan za mater z otrokom v otroški bolnici kot ena oskrbna enota, za drugega otroka (dvojčka) se zviša za 20 odst. in tako za vsakega nadaljnjega otroka.

To vprašanje je bilo potrebno rešiti glede na različno tolmačenje v primerih, kjer je morala z otrokom v bolnico zaradi dojenja tudi mati.

*

V zvezi s stroški, ki vplivajo na višino oskrbnega dne v bolnišnicah, pride tudi v ptujsko bolnišnico posebna komisija Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS, ki bo napravila analizo posameznih stroškov oskrbnega dne ter bo pregledala nekatere izdatke bolnic, ki so v zvezi s strokovnim delom bolnice.

*

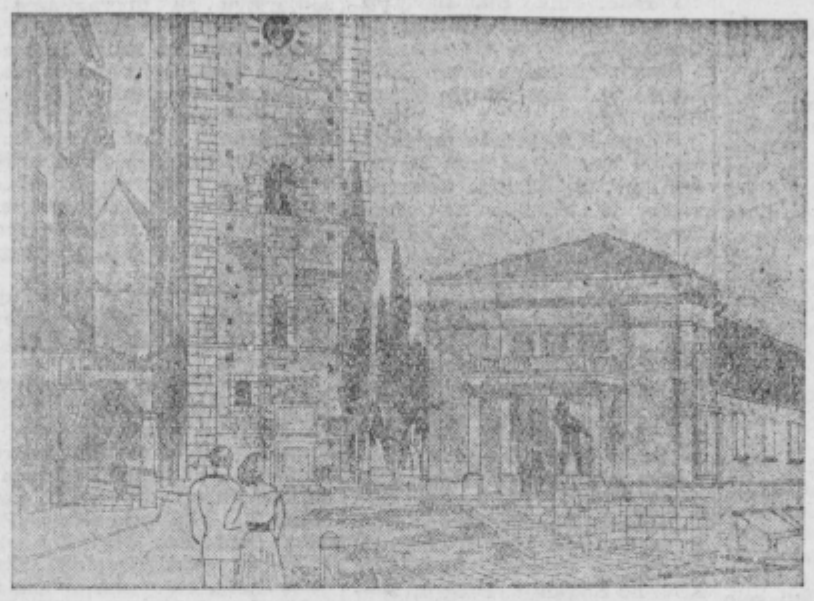

Izmed številnih predlogov glede mesta, kjer bi naj stal spomenik heroja Jožeta Lacka, je končno obveljal predlog za postavitev tega lepega spomenika pred gledališčem.

IZ KIDRIČEVEGA

Vso javnost, ki je z zanimanjem spremljala diskusijo o potrebni graditvi primernega šolskega poslopja za osnovno šolo in nižjo gimnazijo, bo prav gotovo zanimalo tudi to, da je bila v torek, 12. t. m., v Ljubljani pri državnem sekretariatu za gospodarstvo revizijska obravnava o investacijskem programu za graditev poslopja osnovne šole in gimnazije v Kidričevem.

Na to obravnavo je bil povabljen tudi zastopnik Sveta za kulturo in prosveto pri OLO, zastopnik Tovarne glinice in aluminija Kidričevo, zastopnik centralnega higienskega zavoda ter zastopnik Sveta za kulturo in prosveto LRS.

IZ ORMOŽA

Za čas polletnih šolskih počitnic je pripravila KZ Ormož tečaj o živinoreji, vinogradništvu, sadjarstvu in poljedelstvu, ki bo za člane KZ od 18. do 23. januarja t. l. Za ta tečaj je veliko zanimanje. Predavali bodo ormoški in ptujski kmetijski strokovnjaki.

Tak tečaj pripravlja tudi KZ Središče in vse kaže, da bo tudi tam številna udeležba.

IZ MURETINC

Letos bo notranjost doma onemoglih v Muretincih dobila novo lice, ker bodo popravljeni podi, okna, pohištvo, ker bodo prepleskane sobe in hodniki in opravljena druga dela, ki bodo dala domu novo, prijazno lice, v katerem preživljajo delovni ljudje mirne ure svoje starosti.

Za ta dom je vsak dan več prošenj, čeprav je že sedaj polno zaseden. Ravno te prošnje silijo že sedaj nekatere občinske ljudske odbore k razmišljanju o ustanovitvi občinskih domov starih in onemoglih.

Tečaj za pravilno krmljenje živine v Panovičah pri Litiji

Iz ptujskega okraja se bo udeležilo 5 tehnikov, ki so zaposleni na državnih posestvih, tečaja o krmljenju živine, ki bo od 25. do 30. januarja t. l. na posestvu republiškega Zavoda za kmetijsko raziskavanje in kontrolo v Panovičah pri Litiji.

Na tem tečaju bo tehnikom prikazano pravilno krmljenje živine kot pogoj za povečanje in racionalizacijo živinorejske proizvodnje.

Udeleženci tega tečaja bodo nedvomno seznanili potem živinorejce v okraju s pridobljenim znanjem in izkušnjami.

Starši in redniki gluhonemih otrok gredo na dvodnevni tečaj

V torek in sredo, 19. in 20. januarja t. l., se bodo v Mariboru v prostorih pomožne šole v Razlagovi ulici št. 16. zbrali starši in redniki gluhonemih otrok s področja LOMO Maribor, OLO Maribor in OLO Ptuj, kjer bo dvodnevni tečaj o negi in vzgoji gluhih in gluhonemih otrok predšolske dobe in takih šoloobveznih otrok, ki niso v gluhonemnici.

Ta tečaj je organiziral Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS v Ljubljani z namenom, da bi bili starši in redniki gluhih in gluhonemih otrok pravilno poučeni o njihovi negi in vzgoji, ki se razlikuje od nege in vzgoje zdravih otrok. Z boljšo nego in vzgojo takih otrok bo v bodoče zmanjšano število takih duševno zaostalih otrok, ker bo staršem in rediteljem z napotki s tečaja laže pravilno skrbeti za otrokov duševni in fizični razvoj.

Na ta tečaj je iz ptujskega okraja povabljenih 29 staršev in rednikov gluhih in gluhonemih otrok iz vseh predelov okraja.

Svet za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Ptuj se je resno zavzel, da bi gornja koristna pobuda za tečaj dosegla tudi v ptujskem okraju svoj namen. Staršem in rednikom 29 gluhih in gluhonemih otrok so dana vsa potrebna navodila in napotki ter pojasnila glede udeležbe tečaja in glede materialne plati v zvezi z dvodnevnim bivanjem in prenočevanjem v Mariboru.

Nov gozdni sovražnik

V Prekmurju se je pojavil gobar, nov škodljivec naših gozdov, ki ga je treba takoj v začetku zatreti. Njegovo zatiranje pa ni samo stvar gozdarjev in logarjev, temveč vseh gozdnih posestnikov. Na to nevarnost je opozorjen tudi ptujski okraj, ki bo podvzel vse potrebno, da se v danem primeru ličinke takoj uničijo s premazanjem mesta ličink s petrolejem, kateremu je treba dodati nekaj karbolineja (zaradi barve). Posebno bo potrebno pregledati za morebitnimi legli ličink na topolih ob cestah.

Akcijo proti novemu gozdnemu škodljivcu spremlja Inštitut za gozdarstvo in lesno industrijo v Ljubljani.

Pred občnim zborom organizacije šoferjev

Pred občnim zborom pregledujemo šoferji delo strokovne organizacije v preteklem letu. To opravljamo v zavesti, da ne moremo mimo nje, ker le v njej najdemo varno zaslombo, če potrebujemo pravno pomoč, ker nam le ona nudi vse informacije glede naših delovnih pogojev, ker nam le ona pomaga pri strokovni izobrazbi itd. Glede na vse to je potrebno povedati, da bi morali nekateri naši vrstniki pokazati več zanimanja za delo v svoji organizaciji, poleg tega pa k temu povabiti še tiste, ki iz neznanih vzrokov še stoje ob strani.

Našim vrstnikom ni nikdar odveč govoriti o tem, kako škodljiv in nevaren sovražnik jim je alkohol kakor tudi o drugih razvadah, katere obsojajo tudi že številni šoferji.

Poseben problem naše organizacije predstavlja tudi članarina. 80 dinarjev mesečno, tovariši šoferji, to pa res ni veliko, če upoštevate, da imate s tem zagotovljeno pravno pomoč v primeru potrebe, strokovno revijo in članstvo v organizaciji, ki edina bdi nad vašimi potrebami, željami, skrbmi in nevarnostmi, ki vam pretijo.

Občnega zbora naše organizacije, ki bo v nedeljo 24. januarja v dvorani OK ZKS Ptuj, se prav gotovo udeležite, da bi po njem lahko poglobili delo v naši organizaciji, v korist narodnega gospodarstva, varnosti v prometu ter vaši neposredno! Tudi podjetja naj šoferjem tega dne ne nalagajo takšnih nalog, da se ne bodo mogli udeležiti zbora svoje organizacije

Luka Varvoda

IZ HAJDINE

Člana ZVVI v Hajdini tovariša Ernesta Jamerja je pozval Glavni odbor ZVVI Slovenije na zdravniški pregled zaradi prekvalifikacije, ker zaradi pohabljenosti v času NOB sedanjega poklica ne more po svojih omejenih zmožnostih izvrševati.

Tako je tov. Jamer v »Tovarni glinice in aluminija Boris Kidrič« v Kidričevem, kjer je zaposlen, zaprosil za službeno odsotnost, ker se mora javiti zdravniški komisiji 28. 9. 1953. Izostal je do 1. 10. 1953 in je podjetju predložil uradna potrdila, ki mu jih je izdala zdravniška komisija in GO ZVVI Slovenije.

Pri mesečnem obračunu v januarju je prejel od računovodstva dopis številka GRS/RI od 5. jan. 1954, da se tov. Jamerju odtegne od otroških dodatkov 848 din, ker je bil službeno odsoten.

Pri tem bi radi pojasnili, da je bil tov. Ernest Jamer službeno klican v Ljubljano, se pred in po prihodu legitimiral pri upravi podjetja in ni šel po privatnem poslu. Računovodstvo tovarne bi moralo vedeti, da mu nima pravice odtegovati otroških dodatkov.

Ne morem razumeti, da še danes dovoljujemo tako ravnanje proti voj. voj. invalidu.

Tov. Jamer in mi vsi, bi raje bili zdravi, raje bi delali v svojih poklicih polnovredno kot ostali zdravi tovariši. Tako se ne pomaga ublažiti gorje, ki ga trpi radi vojnih posledic vojni invalid.

Računovodja ima po mojem sodeč vse možnosti popraviti škodo, ki jo je utrpel tov. Jamer in mu naknadno izplačati odtrgane otroške dodatke.

J.

FOTOAMATERJI

Foto- in kinoamaterska Zveza Slovenije, Ljubljana vabi fotoamaterje Fotokluba Ptuj, na udeležbo na V. mednarodni razstavi črno-bele in barvne fotografije, ki bo v Ljubljani med 25. aprilom in 25. majem 1954 v prostorih Moderne galerije.

Pogoje za udeležbo na razstavi Vam pojasni Fotoklub Ptuj. Rok za predložitev 4 slik v velikosti največ 30X40 cm je 1. februar t. l.

Istočasno Vas obveščamo, da je Fotoklub Ptuj pripravil za fotoamaterje, člane in nečlane kluba, fotoamaterski tečaj, ki bo začenši od 18. januarja t. l. tedensko ob ponedeljkih od 17. do 19. ure v prostorih Avto-moto društva Ptuj.

Vabimo vse fotoamaterje iz Ptuja in okolice, da se tečaja ali vsaj predavanj sigurno udeleže. Z izpopolnitvijo v fotoamaterstvu bomo dosegli, da bo ves dragoceni fotomaterial koristno uporabljen in da bo vsak posnetek v veselje amaterjem in slikanim osebam ter kolektivom, naravni posnetki pa da bodo verodostojni dokument našega časa in lepote naše domovine.

Fotoklub Ptuj

IZ TRNIŠČ

Dramska skupina Prostovoljnega gasilskega društva Trniče je uprizorila v nedeljo igro »*Črni križ pri Hrastovcu*« v pred. tov. Ješovnikove. Igra je bila na umetniški višini, ker so se igralci zelo potrudili, da bi prikazali ljudstvu tedanjo družbo ob bogati vsebini te igre.

Tej dramski skupini je treba priznati, da se je lotila dela z namenom, da bi njeno prizadevanje na kulturno-prosvetnem področju bilo v pouk in zabavo ljudstvu iz tukajšnjih vasi.

Dvorana je bila pri prvi predstavi nabito polna. Kaže pa, da bodo tudi ponovitve dobro obiskane.

— — —

NESREČA NIKOLI NE POČIVA

Ptujska bolnišnica je v zadnjem času nudila pomoč naslednjim ponesrečencem: Frančiški Čokl iz Kidričevega (poškodbe po padcu); Lizi Hudžar iz Medvrtov (padec); Mihaelu Koltaku iz Budine (padec); Francu Kozelu iz Ptuja (padec); Antonu Hladniku iz Vurberka (slamoreznica mu je stisnila prste); Damjanu Lorberu iz Črmožiš (padec); Katarini Vindiš iz Marjete (ozebla je v snegu); Zdravku Pajnkiharju iz Rodnega vrha 6 (je bil napaden); Ani Čatarič iz Hajndla (padec); Janezu Kuharju iz Zabovc 96 (bil je napaden); Francu Forstneriču iz Zabovc (nekdo ga je poškodoval z nožem).

*

AVTOBUSNA ZVEZA PTUJ—POLJČANE

Potniki, ki potujejo z jutranjim avtobusom na progi Ptuj—Poljčane, imajo zjutraj zvezo z mariborskim, ljubljanskim, konjiškim vlakom. Bolj neugodno zvezo imajo potniki, kateri potujejo z avtobusom popoldne. K opoldanskim vlakom prispe avtobus prepozno, zato so primorani čakati tri do štiri ure na večerne vlake. Potnikom bi bilo ustreženo, če bi mogla uprava spremeniti avtobusni vozni red, da bi prihajal avtobus k vsem opoldanskim vlakom ali pa vsaj k večernim.

*

PENICILIN — STARO ZDRAVILNO SREDSTVO

Naši predniki so že vedeli, da se rane celijo s starim kruhom, na katerem se je nabrala debela plast plesni. Na Irskem so že davno pred izumom antibiotika penicilina uporabljali sredstvo, v katerem so znanstveniki odkrili penicilin. Zdravilo so izdelovali iz kruha z maslom, ki so ga pustili plesniti, in po določenem času napravili iz te plesnive snovi mast za zdravljenje ran.

TISKARSKI ŠKRAT

je v 1. številki z dne 8. januarja 1954

a) v koledarju »Ptujskega tednika za leto 1954.

V januarju nedeljam zamenjal vrstni red, ki bi moral biti: 3 N Genovefa, 10, N Viljem, 17 N Anton, 24 N Timotej, ne pa obratno.

V februarju 2 T Ljubomiro zamenjal s Pustom.

V marcu 2 T Pusta zamenjal s Pavlom;

b) »Novoletno križanko« pustil brez pojasnila, da ni nagradna križanka;

c) članek »Uspelo vzgojno posvetovanje« na 4. strani prikrajšal za pojasnilo, da je iz Starš;

č) v članku »Gospa, gospod?« v 5. odstavku besedo neutemeljeno skrajšal na utemeljeno in

d) izpustil nujno objavo o šahovskem turnirju, ki so jo pričakovali vsi šahisti.

*

Dopisnike člankov »Dedek Mraz v Dornavi«, »Pomaranče v Hajdini«, »Lov divjih zajcev v mrežo« obveščamo, da so že postavljene in za to številko pripravljene stavke v tiskarni razmetali, zaradi pomanjkanja svinca

Uredništvo.

Telovadna akademija v Ormožu

TVD Partizan v Ormožu je za zaključek uspešnega dela v preteklem letu priredilo dobro uvežbano in uspelo telovadno akademijo. Videlo se je, da so se nastopajoči kakor tudi vaditelji resno potrudili, da prikažejo uspeh vztrajnega dela. To je tudi uspelo, saj se je predstavilo v 16. točkah nad sto nastopajočih, od cicibanov pa do članske vrste. Kod vmesna točka je bilo »taborjenje«, katerega je društvo v lanskem poletju pripravilo za svoje mladinske vrste.

Velika večina gledalcev je bila zadovoljna in se je pohvalno izražala o vseh prikazanih točkah, ne oziraje se na posameznike, ki jim ni nikoli nič dobro in prav. Vedo samo kritizirati, nikjer pa nočejo sodelovati. Njihova »konstruktivna kritika« dela in napredka društva ne bo onemogočila, ga pa lahko ovira. To pa predvsem zaradi tega, ker so v Ormožu na žalost v maloštevilni vrsti teh »kritikov« tudi nekateri člani naših socialističnih organizacij. Vzgoja mladine, njen razvoj in napredek, so za nje nekaj čisto postranskega ali celo nepotrebnega.

Kako naj si tolmačimo besede predsednice SZŽ tov. Debeljakove, ko smo ob predprodaji vstopnic obiskali tudi njo? Norčevala se je, češ: »Ali ste prišle ‚svečnico' pet?« Seveda na akademijo ni prišla. Tako nas tudi ni počastil z udeležbo predsednik LOMO tov. Kojc in še par drugih predstavnikov, ki so sprejeli povabila. Bila je njihova moralna dolžnost, da vsaj s svojim obiskom priznajo naš trud. Zakaj jih ni bilo, ne vemo!

Mogoče bi bila slika jasnejša, če omenimo še silvestrovanje, ki ga je priredilo TVD Partizan skupno z Gasilsko četo v Ormožu. Ob tej priliki se je ta ali oni izrazil, da je prišel »samo na silvestrovanje gasilcev!« Gasilci si to izjavo štejejo v čast, če je primerna pa sami presodite!

TVD Partizan Ormož ne zahteva nobenih privilegijev, vendar pričakuje, da se ga bo obravnalo tako kot si s svojim vzglednim delom zasluži. OFZ je temu delu dala priznanje in društvo nagradila s telovadnim orodjem. Tudi od domačih faktorjev pričakujemo, da bodo moralno podpirali njegovo delo za zdrav razvoj naše mladine.

Vabimo vse prijatelje fizkulture, da se vključijo v naše vrste in nam s svojim delom in vzgledom pomagajo. Iskreno pa so vabljeni tudi vsi ostali občani, da stopijo v naše vrste kot aktivni telovadci ali podporni člani in s tem pripomorejo k še lepšim uspehom TVD Partizana Ormož.

*

O Socialnem zavarovanju v kratkem

Okrajni zavod v Ptuju izplačuje pokojnino in invalidnino 2300 upravičencem. Pokojnine pa vedno ne služijo namenu. N. pr. Kovačič Elizabeti iz Ptuja, Jadranska ulica 7, je bilo 5500 din pokojnine skoraj vsak mesec ukradenih, zaradi česar je živela v brezupnem stanju. Odbori Socialistične zveze bi se morali več kot doslej brigati tudi za stare ljudi in njihovo življenje, ali vsaj pomagati svetom za socialno skrbstvo v tej brigi.

*

Med ljudstvom je več kritike o neupravičenem prejemanju pokojnin in o načinu, kako so prišli posamezniki do pokojnin. Posamezniki so zelo radodarni z izjavami in potrdili o zaposlitvi in na ta način tudi zelo radodarni s sredstvi, ki jih s težavo spravlja skupaj naše ljudstvo. Pol milijona temu, pol drugemu, to se jim ne zdi dosti.

Tej sreči je bil zelo blizu tudi Havliček Ožbalt iz Sp. Hajdine 72, pa mu je spodletelo, čeprav mu je občinski ljudski odbor Hajdina izdal potrdilo o zaposlitvi, ki mu je manjkala. Z njim bi se lahko dokopal do pokojnine. Ljudstvo ni molčalo. Zavod je prišel na sled in preveril podatke potrdila občine ter ostale podatke, ter je njegovo prošnjo zavrnil.

Na prodaj imamo nekaj starega časopisnega papirja.

UPRAVA
Ptujskega tednika

Krstna predstava treh veselih enodejank na cirkovškem odru

V nedeljo, 17. januarja, ob 15. uri, bo na gledališkem odru MKUD Cirkovci krstna predstava treh veselih enodejank, ki jih je napisal tov. Korže in vanje vlil toliko humorja, da bo vsakomur predstava res v zabavo. Za predstavo je že sedaj v Cirkovcih in okoliških vaseh veliko zanimanje. Dvorana bo vsekakor premajhna, da bi prvič videlo predstavo toliko ljudi, kolikor se jih zanjo zanima.

S to predstavo bo kmečka mladina iz Cirkovc zopet pokazala velik smisel za kulturno-prosvetno delo na podeželju in dala zgled mladini drugih vasi, da se da z dobro voljo in požrtvovalnostjo doseči lepe uspehe, ki jih zna ceniti vse ljudstvo domače in sosednih vasi.

V Cirkovcih je zasluga kmečke mladine, da se pozimi ljudstvo več ne dolgočasi ob pečeh, temveč se zanima za vsa domača in svetovna politična in gospodarska vprašanja, prebira knjige in časopise ter prihaja pridno na domače predstave in gostovanja.

Mačke ne marajo opojnih pijač

Člani Svetovne zdravstvene organizacije so se na seji decembra lani sporazumeli glede ugotovitev v zvezi z vprašanjem, kaj žene pijance k pijači. Po njihovih dognanjih je tega kriva pijača in posledica uživanja vedno večje količine alkoholnih pijač, ki ga sili, da dalje in dalje pije. To je po njihovem mnenju usodni začarani krog, ki premaguje alkoholičarja in mu daje obeležje bolnika.

Po mnenju strokovnjakov Svetovne zdravstvene organizacije silijo efekti pitja (kesanje, družinske težave, spori s predpostavljenimi, fizične bolečine in živčna razkrojenost pijanca, da dalje pije in s tem nastopa stanje, ko je mogoče istovetiti alkoholizem s pravo boleznijo, čeprav vključuje alkoholizem celo vrsto faktorjev, ki predstavljajo uživanje večjih količin alkohola samo kot skupni faktor.

Znanstveniki Svetovne zdravstvene organizacije, ki so se prej sestali v Kopenhagnu, so podčrtali trditev, da gre pri uživanju velikih količin alkohola predvsem za psihološke razloge. To so pokazali poskusi z mačkami, ki so se navadile na komplicirani način priti do hrane, ki je bila v škatlah. Z zastraševanjem pred jedjo so postale te mačke nevrastenične. Mešanica občutkov lakote in strahu je izzvala pri njih resne motnje. Najprej se niso mogle znajti v situaciji, nato so se znašle šele, ko so zaužile nekaj alkohola.

Po prestanem strahu je bilo mačkam na izbiro čisto mleko in mešanica mleka z alkoholom. Deset od šestnajstih nevrastaničnih mačk je izbralo mešanico mleka z alkoholom. Med temi je 8 mačk takoj našlo kozarce z mlekom, v katerih je bila prej opojna pijača. Ko so mačke ponovno ozdravele od nevrastenije, so se prostovoljno odrekle alkohola in so zopet uživale samo čisto mleko.

Profesor univerze v Texasu E. M. J. eden izmed številnih svetovalcev Svetovne zdravstvene organizacije, je glede alkohola podčrtal na nedavni tiskovni konferenci, da je najučinkovitejša metoda za odpravljanje alkoholizma opozarjanje javnosti na simptome alkoholizma in vsestranska pomoč bolnikom do ozdravitve ter navajanje alkoholika, da sam zahteva zdravniško pomoč. Ta profesor je mnenja, da prepoved točenja alkoholnih pijač ni učinkovito sredstvo.

V nekem poročilu Svetovne zdravstvene organizacije o uporabi alkoholnih pijač na plesih se zatrjuje, da je napačno trditi, da je nekdo lahko odporen proti vplivu alkohola zato, ker se giba in je manj pijan kot njegovi prijateljі, ki sedijo pri mizah. Manj pijan ni zato, ker je plesal, temveč zato, ker je popil manj alkohola kot prijatelji, ker ni imel časa. Nikdo ne more dobro plesati s kozarcem v roki. Plesalci pa so še drugače vznemirjeni kot ljudje, ki sedijo in uživajo velike količine alkohola.

Za odpravljanje alkoholizma strokovnjaki Svetovne zdravstvene organizacije nimajo posebnih zdravil. Strokovnjaka dr. Trivas—Francoska in dr. Beresfords-Devis — Anglija sta se zedinila v predlogu, da bi pomagala k odpravi alkoholizma visoka taksa na vse reklame alkoholnih pijače, ki bi bile v korist ljudem mnenja, da bi se dalo pijančevanje odpraviti s predelavo sadja v marmelade in brezalkoholne pijače, ki bi bila v korist ljudem vseh starosti, dočim segajo po alkoholu večinoma odrasli, a le v manjši meri mlajši moški in ženske.

Pap.

Rojstva, poroke in smrti v decembru 1953

Leskovec:

Rojstva: Merc, roj. Krajnc iz Repišč št. 44 — sina; Lesjak, roj. Topolovec Marija iz Velikega Okiča št. 22 — sina; Topolovec, roj. Emeršič Rozalija iz Malega Okiča št. 60 — sina.

Porok v mesecu decembru l. l. ni bilo.

Smrt: Emeršič, roj. Topolovec Ana iz Gradišča št. 30 je umrla dne 25. decembra 1953 v Gradišču št. 30.

PODLEHNIK

Rojstva: Fajfarič Ana, roj. Krušič, Gorca 114, je rodila Marijano; Cafuta Cecilija, roj. Štrucl, Gruškovje 24 — Silvo; Ferčec Liza, roj. Kozel, Ložine 29 — Ljudmilo; Habjanič Roza, roj. Vaupotič, Stanošina 20 — Franca; Pernek Julijana, roj. Cafuta, Ložine 8 — Štefana; Repec Julijana, roj. Lozinšek, Gorca 105 — Štefanijo; Mohorko Neža, Gorca 94 — Ivana; Cafuta Marija, roj. Šprah, Podlehnik 24 — Štefanijo.

Poroke: Pulko Stanislav, Gorca 113 — Kuzma Marija, roj. Drevenšek, Gorca 41.

Smrti: Svenšek Jurij (1886), Ložine 7; Kozel Marija (otrok), Rodni vrh 13.

V letu 1953 je bilo prijavljenih 60 rojstev, od tega 31 moških in 29 deklic. Zakonsko zvezo je sklenilo 21 parov. Umrlo jih je skupno 31, od tega 18 moških in 13 ženskih.

LEŠJE

Rojstva: Mesarič Ang., Bolfenk v Halozah 15, je rodila Frančiško; Selinšek Marija, Plajnsko 14, Marjano; Jus Helena, Sitež 9, Janeza; Gabrovec Pavla, Plajnsko 16, Pavlo; Šalamun Ivana, Lešje 24, Štefanijo in Turk Ljudmila, Apače 85, Silvo.

Poroke: Obreht Milan, Breg 20 in Halozan Marija, Breg 15; Mencinger Friderik, Breg 2 in Kovačič Štefanija, Breg 2; Šentak Jožef, Stogovce 41 in Vedlin Štefanija, Preša 8; Černenšek Franc, Ptujska gora 15 in Selinšek Jožefa, Majšperk 15; Gajšek Anton, Grdina 32 in Veg Ana, Breg 20; Kopušar Karel, Apače 114 in Strel Natalija, Lovrenc na Drav. polju 109.

Smrti: Mesarič Frančiška, Bolfenk 15; Robar Maks, Sesterže 20, proglašen mrtvim; Galun Cecilija roj. Kernješa, Podlož 25; Predikaka Martin, Podlož 51; Lončarič Neža roj. Jernejšek, Stoperce 31; Zorec Martin, Lovrenc na Dr. polju 14; Obreht Franc, Zupečja vas 28; Kociper Jela roj. Mlinarič, Apače 27; Šaše Franc, Podlož 59, proglašen mrtvim; Galun Jožef, Grdina 11, proglašen mrtvim.

JURŠINCI

Rojenih: 3 dečki in 4 deklice.

Poroke: Zamuda Jožef, Slavšina in Zorman Marija, Smolinci; Zelenko Jožef, Šmartno ob Paki in Tekavc Angela, Polzela.

Smrti: Vildin Franc, Braclavci; Lajh Marija, Gabernik; Hojnik Elizab., Sakušak; Maruša Jožef, Senčak; Vrtič Lovrenc; Marin Alojzija, Bodkovci.

V letu 1953 je bilo na območju mat. okoliša Juršinci rojenih 31 dečkov in 26 deklic, ter 1 mrtvo rojeni.

Umrlo: 18 moških, 31 žensk ter 2 moška proglašena mrtvim. Porok je bilo 21.

VIDEM

Rojstva: Voglar Julijana, Soviče 9, Jožico; Letonja Silva, Videm 10, hčerko; Ropič Elizabeta, Drav. vrh, Štefana; Ciglar Julijana, Pobrežje 130, Štefanijo.

Poroke: Ribič Anton, Starše 1 in Šprah Frančiška, Lancova vas 85.

Umrli: Emeršič Franc (1894), Dravce 11; Svenšek Jože (1924), Lancova vas 84 (razglašen za mrtvega); Ropič Štefan, star 1 dan, Dravinjski vrh 27.

V letu 1953 je bilo na območju matič. okoliša Videm rojenih 65 otrok, od tega 32 dečkov in 33 deklic.

Porok je bilo sklenjenih 26.

Umrlo je 40 oseb, 18 moških in 22 žensk.

PREVAJALNI STROJ

V New Yorku so pred nedavnim razstavili »elektronske možgane«, ki prevajajo ruski jezik v angleški. Pri poizkusu so dajali v stroj razne kratke sestavke iz vseh področij. V nekaj sekundah je stroj prevedel njihove stavke v angleščino. Kot »elektronskega prevajalca« so uporabili stroj, ki ga sicer uporabljajo za reševanje problemov s področja jedrske fizike in matematike. Ta stroj lahko uporabljajo za prevajanje v poljubne jezike.

Če želite postati naročnik, nam sporočite svoj naslov

Kakšna zaščitna sredstva bomo uporabljati za letošnje zimsko škropljenje sadnega drevja?

Za zimsko škropljenje sadnega drevja so se v zadnjem času uveljavila sintetična organska barvila, rumeni pripravki v obliki past in olj ter praškov, ki so v vodi topljivi in delujejo razjedajoče na kožo škodljivcev.

Posebno znano (in odlično) je pri nas novo DNOC (Dinitro orto crezol) sredstvo pod imenom »Rumesan«, ki ubija: kaparja, jabolčnega cvetožerja, zimskega pedica, prsteničarja, brstnega sukača, gobarja, rdečega pajka i. dr. Rumesan uničuje tudi mah in lišaje. Poleg tega uničimo z zimskim škropljenjem vinske trte (1%) z Rumesanom: trsne uši, trsne sukače, grozdne sukače, trsne pršice (acarinozo, edinozo) in trsne kaparje.

Rumesan je preizkušeno sredstvo in odobreno s strani Kmetijskega raziskovalnega in kontrolnega zavoda v Ljubljani. V sadjarstvu ga uporabljamo 1 do 2%. Močneje škropivo (2%) uporabljamo za zatiranje ameriškega kaparja na močno okuženih, zanemarjenih jablanah in hruškah, ki še prej niso bila škropljena. Za škropljenje manj okuženih jablan in hrušk v negovanih sadovnjakih zadostuje 1 do 1.5% »Rumesana«; ravno tako za škropljenje sadnega grmičevja: kutin, ribeza, kosmulje i. dr.

Škropivo najbolje učinkuje, če škropimo ob lepih ali oblačnih in posebno meglenih dneh brez vetra.

Škropimo lahko v vsej zimski dobi, ko drevo miruje; nikoli pa, kadar je drevo v vegetaciji. Rumesan lahko mešamo z Drevosanom ali drugimi škropivi mineralnih olj, drevesnimi karbolineji, DDT-pripravki (Pepein, Pantakan, Gesarol i. sl.), HCH-pripravki (Duphar, Lindane i. sl.), bakrenim apnom in bakrenim oksidulom. DDT (Diklor—Difenil—Trikloretan) in HCH (Hexaklor Ciklohexan) sredstva lahko mešamo z Rumesanom samo, kadar se brsti začno napenjati in sicer DDT sredstva kot 1%, a HCH sredstva kot 0.1%.

Nikoli pa ne smemo Rumesana mešati z žvepleno apneno brozgo in drugimi žveplenimi preparati, ker nastanejo s tem škodljive kemične spojine ali se pa zmanjša učinkovitost škropiva.

Rumesan je tudi strupen za ljudi in živali, vendar ni nevaren, če se z njim pravilno ravna. Paziti moramo, da pridemo čim manj v dotiko z njim, ker rumeno obarva kožo, nohte, lase in obleko. Po škropljenju si takoj umijemo roke in obraz z vročo vodo in milom.

Prazne posode in škropilnice ter cevi moramo po uporabi temeljito izplahniti z vodo. Ostankov škropiva ne vlivajmo v mlake in potoke, da ne zastrupimo vode (ribe, živali). Posebno pazimo, da ne pride žival do pripravljenega škropiva. Med škropljenjem ne jej in ne kadi!

Trava pod drevjem se sicer nekoliko osmodi, vendar kmalu požene.

V odprtih posodah je izsušen Rumesan vnetljiv in rad eksplodira. Zato ga vedno shranjujemo v hladnih, zaklenjenih prostorih (v kleti).

Poleg tega je v prodaji tudi **Kreozan**, ki ima iste kemične lastnosti kakor Rumesan. Uporabljamo ga 2% in to samo v zimski sezoni.

Mnogo se tudi škropi z 20% (20 stopinj B) žvepleno apneno brozgo, ki pa nima tako močnega učinka, kakor DNOC sredstva.

Priporočljivo je škropiti eno leto z DNOC sredstvi ali olji, drugo leto z žveplenimi pripravki itd. To pa zaradi tega, ker postane kapar imun za eno in isto škropivo, če ga mnogokrat uporabljamo.

G. B.

V-1 eno prvih letal na reaktivni pogon

Leta 1938 je Francoz Le Duc konstruiral prvi reaktivni motor, ki so ga imenovali reaktor. Med drugo svetovno vojno so Nemci izkoristili ta izum pri konstrukciji svojega letečega projektila V-1, s katerim so brezuspešno skušali streti moralo londonskega in sploh angleškega prebivalstva.

Kako je bil zgrajen V-1 in kakšen je pravzaprav reaktivni motor? V-1 je po svoji zunanjosti zelo podoben navadnemu letalu, ki za razliko nima kril in nad katerega trupom se nahaja reaktivni motor. Ta je pravzaprav mnogo bolj enostaven kakor bencinski ali kakšen drug motor, ki za svoj pogon rabi tekoče gorivo. To je v bistvu na zunaj okrogla cev enakega premera, ki pa se znotraj do določenega mesta zožuje. Na tem zoženem mestu so nameščene v krogu naprave za izgorevanje pogonskega materiala. Od tod se cev v svoji notranjosti širi do konca, ki je od gorilnikov bolj oddaljen kakor ustje. Ustje motorja ni navadna odprtina, temveč je to mreža ventilov, ki so odprti samo v smeri gorilnikov. Motor deluje tako, da prihaja zrak pri veliki hitrosti skozi ventile v notranjost, kjer pri koncu prvega dela cevi, ki je zožena, nastane velik pritisk. Ta je potreben pri izgorevanju goriva, ki se opravlja ravno na tem mestu. Z izgorevanjem pa nastaja zaradi nastanka raznih plinov še večji pritisk. Ti plini odhajajo z veliko naglico skozi daljši del te cevi — motorja in s tem izvajajo pritisk, dajejo torej reaktivno silo motorju, ki se giblje v nasprotni smeri.

V-1 pa v začetku svojega poleta ni imel take hitrosti, da bi zadostovala za nadaljnji pogon z reaktivnim motorjem. Zato so konstruirali posebno napravo, katere mehanizem je projektil spravil v gibanje in hitrost, ki je bila potrebna za delovanje reaktivnega motorja.

Danes so reaktivni motorji že silno izpopolnjeni ter služijo predvsem za pogon zelo hitrih lovskih letal, pa tudi drugih. Prvi reaktivni motorji so omogočali hitrost okrog 650 km na uro, sedaj pa so že letala, ki lahko letijo z nadzvočno hitrostjo, celo s hitrostjo nad 3000 km na uro. Tudi v Jugoslaviji imamo reaktivna letala tuje in domače konstrukcije.

Okrajno gledališče Ptuj

Nedelja, 17. januarja 1954 ob 15. (3.) uri: Pavel Šurek: »PESEM S CESTE«, komedija v treh dejanjih s petjem in godbo. ZADNJIČ! V vlogi Miška gostuje Hugo Florjančič, član SNG v Mariboru. — Ker je v nedeljo 10. t. m. zaradi tehničnih ovir odpadla predstava »Pesem s ceste«, uprizarjamo to izredno uspelo komedijo to nedeljo nepreklicno zadnjič!

Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure, ob nedeljah od 9. do 11. ure ter eno uro pred predstavo.

Uganite, pri kateri gledališki predstavi ste videli ta prizor?

— Rezerviranje vstopnic v gledališki pisarni (telefonska številka 71) dnevno od 8. do 12. ure, razen ob ponedeljkih.

Rojstva v Ptuju:

Gjurasek Olga, Ptuj Trg Svobode 7 je rodila — Silvo; Petek Marija, Ptuj Prešernova 27 — Silvestra; Koncilija Angela, Kidričevo — Vesno; Tašner Marija, Grajenščak — Štefana; Čihal Frančiška, Kidričevo — Marijano; Polanec Terezija, Drstela — Albino; Leben Vincencija, Mihovci — Silvo; Zafošnik Roza, Pleterje — Antona; Herkovič Rozalija, Pavlovci — Stanislava; Lozinšek Marija, Krčevina 3 — Andreja; Vogrin Julijana, Rotman — Marijo; Črnivec Marija Podlože — Tatjano; Bevc Marija, Ptuj Trubarjeva 1 — Martina; Glazer Zofija, Ptuj Slovenski trg 12 — Vero; Petek Angela, Miklavž 16 — Silvo; Nahberger Marija, Sp. Breg 93 — Angelo; Murko Marija, Apače 13 — sina; Veršič Kristina, Muretinci — hčerko; Šamperl Marija, Spuhlje 62 — sina; Kvar Alojzija, Senežci 21 — Antona; Heric Breda, Majšperk — Nado; Ribič Marija, Sp. Breg 124a — Lidijo; Borak Marija, Ormož 32 — Jožefa; Polgar Marija Kidričevo — Branka.

Poroke v Ptuju:

Žohar Franc, Moščanci 73 in Brumen Marija, Ptuj, Prešernova 38; Srebrnjak Viktor, Ptuj, Kvedrov trg 3 in Bogša Marija, Ptuj, Kvedrov trg 3.

Smrti v Ptuju:

Pičman Aleksander roj. 1874, Ptuj, Rajčeva; Pintarič Marija 1887, Budina 52; Cimerman Danilo 1953, Ormož 66; Črnoga Anton 1931, Makole 68; Koncilija Vesna 1953, Ptuj.

OBVESTILO! Cenjeno občinstvo obveščamo, da bo dvorana pri vseh bodočih predstavah dobro kurjena. Zaradi pomanjkanja kuriva se to ni zgodilo pri zadnjih dveh predstavah, kar prosimo cenj. občinstvo, da nam oprosti!

ABESINIJA — ŽALJIVKA

Beseda »Abesinija« je za prebivalce te dežele žaljiva, kajti ona izvira iz arabske besede »habeša«, kar pomeni križanec. Pravilno ime za to pokrajino je »Etiopija«, staro grško ime za »deželo in ljudi z rjavimi obrazi«.

Mestni kino Ptuj

predvaja v dneh od 15. do 18. januarja 1954 ameriški barvni film **»Skrivno življenje W. Mittyja«** in tednik »Filmske novice 50« ter v dneh od 19. do 21. januarja ameriški film **»Smrt trgovskega potnika«** s tednikom »Presenečenje v zavitku«.

Oglasi in objave

Prodam mladi gozd (2.46 ha) v Laporju pri Poljčanah. Vprašajte v Laporju štev. 61 (Brglez) ali v Orešju štev. 13 (Kukovec).

Zatekla se je mlada lovska psica. Vprašati v upravi lista.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Ormožu za enako v Ptuju. Naslov v upravi lista.

PRODAM 90 arov travnika v Mestnem logu pri Zorčičevem mlinu, Rogoznica 22.

Sodarsko orodje prodam. Naslov v upravi lista.

Prodam »Singer« krojaški šivalni stroj, dobro ohranjen. Naslov v upravi lista.

PROSIM NAJDITELJA spominske zlate moške zapestne ure, da mi jo proti nagradi vrne. Zgubila sem jo na poti med Florjanom in Ptujem. Danica Neubauer, Ptuj, Trg svobode 4.

PRODAM dobro ohranjen pletilni stroj št. 8/60. Vprašati v upravi.

Cene na ptujskem živilskem trgu v sredo 13. I.

Čebula 40, česen 150, fižol 60, hren 40—50, krompir 10, peteršilj 40, rdeča pesa 25, redkev 20, solata 50, špinača 40, zelje 8, zeler 40, korenček 40, kisla repa 20. Surovo maslo 400, zaseka 250. Ječmen 25, koruzna moka 25, bela moka 50, proso 35, ajdova kaša 100, prosena kaša 60. Hruške 40, jabolka 40, orehi 120, suhe slive 80, suhe hruške 70, suha jabolka 60. Mleko 20, smetana 100—120, sir 50—70, jajca 15.

Cene pri Rožniku Ptuj

Jabolka 36, orehi 120, čebula 35, česen 130, krompir 9, prosena kaša 55, ajdova kaša 100 fižol 75, solata 55, karfijola 70.

Kolo z Dieslovim-motorjem

Dieslovi motorji niso pregnali samo parne lokomotive z železniških prog in bencinskih motorjev s ceste, temveč so začeli v zadnjem času še ropotali za pedali kolesarjev. Na prvi pogled takšnega Dieslovega motorja niti opazili ne boste: skrit je pod pogonsko osjo, njegova celotna teža pa ne dosega niti 5 in pol kg. Konstrukterji so se pri tem izognili še vsakemu kompliciranemu prenašanju pogonske energije. To vprašanje so rešili na kaj enostaven način z gumijastim prenosnikom direktno na gumo zadnjega kolesa. Kolo samo je popolnoma navadne konstrukcije, ki ga v primeru, da zmanjka goriva, lahko poganja vozač s pedali.

Takšen Dieslov motor omogoča hitrost 36 km vožnje s kolesom, za gorivo dobro služi navaden petrolej, rezervoar pa sprejme goriva za 250 km vožnje.